

som, det er jeg overbevist om, aldrig vilde finde Medhold, naar den ærede Minister var med i Ministeriet, men som dog i Tidernes Løb flere Gange har vist sig mulig, thi Fortolkningsskunsten gaaer meget vidt —, at man ved en foreløbig Lov vilde skabe sig en Repræsentation, som saa affandt sig med Regjeringen om denne foreløbige Lov og gjorde den til en bestandig Lov. Den ærede Minister har gjort opmærksom paa, at man jo kunde indskrænke Brugen af foreløbige Love i dette enkelte Tilfælde; jeg skal senere komme til at oplyse, at man dog heller maa gaae en anden Vej. Jeg vil meget gjerne indrømme — og det indrømmer jeg for min Person, thi som Ordfører har jeg ikke Hverv til at tale saaledes —, at det kan være noget for vidtløftigt at opretholde Bestemmelserne i Grundlovens § 100 for samtlige Grundlovens Paragrapher, og at man maaſkee kan finde en mellemliggende Bestemmelse, som kan tilfredsstille begge Parter, men det er ganske vist, at saalænge Grundlovens § 30 er tilstede, saa ere alle Love i en noget usikker Tilstand, og en Valglov, som var saa usikker, som den som almindelig Lov maatte være ligeoverfor Grundlovens § 30, kunde maaſkee savne den Tillid, som man maa ønske, den beholder, hvad enten man saa i det Hele er tilfreds med den eller ikke. Jeg skal ikke gaae videre ind paa disse enkelte Punkter, men kun gjøre den Bemærkning, at med Hensyn til de andre skulde jeg omtrent kunne paavise lignende eller tilsvarende Misforstaaelser, som man kunde falde i, dersom man ganske gif den Vej, som er foreslaaet af Regjeringen i Udkastet, medens jeg for mit eget Bedkommende skal indrømme, at man maaſkee kan finde en mellemliggende Vej, som kan være tilfredsstillende. Jeg skal paa dette Standpunkt ikke sige mere om denne Sag.

Premierministeren: Det er blot et Par Ord, jeg skal tillade mig at bemærke i Anledning af den ærede Talers Foredrag. Han gjentager, at man fra Frankrig har Exempel paa, at man ikke var betrygget med Hensyn til en Forandring i Valgloven ved

foreløbige Love, naar ikke Valgretsbestemmelserne vare hjemlede i selve Grundloven, men i sin Udvikling deraf tog han ikke Hensyn til det, som jeg havde sagt om Hovedforskjellen mellem Danmarks Stilling, naar man fik en saadan Grundlov som den, der nu er forelagt, og den Stilling, hvori Frankrig befandt sig 1830, da Carl X. gav en overordentlig Valglov, hvorefter en ny Forsamling blev sammensat, den Forskjel nemlig, at Chartet af 1814, jeg troer i § 12, havde i Almindelighed forbeholdt Kongen Rettighed til i Nødvendighedstilfælde at give de Love, som med Hensyn til Statens Sikkerhed fandtes nødvendige. En saadan Bestemmelse findes ikke her; det synes tværtimod, at, om man end seer bort fra, hvad der staaer i § 30 om provisoriske Love, at de ikke maae stride mod Grundloven, eller naar denne Bestemmelse tager sin Anvendelse paa Valgsystemet, fordi Valgsystemet ikke er optaget i Grundloven, bliver dog tilbage, at den provisoriske Lov skal sanctioneres af Forsamlingen, og det kan jo dog ikke gaae an, at man først danner en Forsamling efter sin egen Billie og lader denne Forsamling stadfæste det, som blot kan foretages af Regjeringen, fordi den lovgivende Forsamling ikke paa den Tid er tilstede; men jeg bemærkede ogsaa, hvor langt det maatte være fra Regjeringens Tanke, at kunne benytte denne Ret. Jeg benyttede som Bevis derpaa, at der i de Udkast, som ere forelagte Provindsstaaenderne for begge Hertugdømmer med Hensyn til deres tilkommende Forsatningsforhold, er udtrykkelig udtalt, at ingen foreløbig Lov maa stride mod Forsatningen, og disse Provindsstaaenderne forelagte Forsatningsudkast indeholde jo ogsaa Valgsystemet. Det kan altsaa paa ingen Maade tænkes, at Regjeringen i Danmark vilde tilægge sig Ret til deri at gribe ind ved foreløbige Love. Den ærede Taler meente, at man i de Udkast, som ere forelagte Provindsstaaenderne i Hertugdømmerne med Hensyn til deres tilkommende Forsatning, kunde finde Bevis paa Regjeringens hemmelige Tanker.